

PJESA II**Migjeni*****Nën flamujt e melankolisë***

Në vendin tonë
kudo valojnë
flamujt e një melankolie
të trishtueshme...
...dhe askush s'mund të thotë
se këtu rron
një popull që ndërton
diçka të re.
Aty këtu në hijet
e flamujve
mund të shifet
një mund, një përpjekje
e madhe përmbi vdekje,
për të pjellë diçka të madhe,

për të qitë në dritë një xhind!
Por, (o ironi)
nga ajo përpjekje lind
vetëm një mi.
Dhe kështu kjo komedi
na plas dellin e gazit,
nsa prej marazit
pëlcasim.
Në prakun e çdo banese
ku ka ndoj shenj jetese
valon nga një flamur
melankolie të trishtueshme.

Për pyetjet nga 12 deri në 15 rrethoni alternativën e saktë.

12. Poezia i takon llojit të lirikës:

1 pikë

- A) intime;
- B) filozofike;
- C) shoqërore;
- D) patriotike.

13. Kjo poezi mbizotërohet nga nota:

1 pikë

- A) dhimbjeje;
- B) tragjike;
- C) satirike;
- D) optimiste.

14. Në cilën prej alternativave të mëposhtme metafora është e shprehur me emër?

1 pikë

- A) melankoli e trishtueshme;
- B) flamujt e melankolisë;
- C) për të pjellë diçka të madhe;
- D) kudo valojnë flamujt.

15. Në këtë poezi *kotësia e jetës* shfaqet:

1 pikë

- A) në të qeshurën prej marazit;
- B) në përpjekjet për të lindur një xhind;
- C) në popullin që ndërton diçka të re;
- D) në banesat ku ka shenja jete.

16.

a) Cila është atmosfera që krijohet në këtë poezi dhe çfarë e ka shkaktuar atë?

2 pikë

b) Çfarë simbolizon flamuri në këtë poezi? Si ndryshon kjo simbolikë nga ajo tradicionale?
Pse Migjeni e ka sjellë nën këtë këndvështrim?

3 pikë

17. Identifikoni në fragment një rast të përdorimit të ironisë dhe shpjegojeni atë.

2 pikë

18. Analizoni pse poeti po përjeton një dramë të madhe. Mendimin tuaj ilustrojeni me vargje ose detaje nga poezia.

2 pikë

19. Zbuloni vargjet ku trishtimi i përgjithshëm merr ngjyrim personal. Si jepet ky kalim nga pikëpamja gjuhësore?

2 pikë

PJESA III

Markez

Njëqind vjet vetmi (fragment)

Ishte një periudhë fejese disi e mugët, sepse italiani vinte gjithmonë kur binte mugëtira dhe gjithmonë kishte një gardenie në thilenë e xhakëtës. Në verandën e tejngopur me aromë manxurane dhe trëndafilash, ai përthente sonetet e Petrarkës, teksa ajo thurte dantella, derisa mushkonjat i detyronin të kërkonin strehim në dhomën e ndenjies. Ndjeshmëria e Amarantës, sharmi i saj i përmbajtur e, megjithatë magjepsës, kishin endur përreth të fejuarve një si pëlhurë të padukshme merimange, të cilën ai me shumë mundim detyrohej ta hapërdante, ndaj dhe nuk dilte dot nga shtëpia e saj më parë se ora tetë e mbrëmjes. Me kartolinat që i vinin Pietro Krespit nga Italia ata bënë një album shumë të bukur: ishin pamje çiftesh të dashuruar ndër parqe të vetmuar, të stolisura me vizatime zemrash të shpuara me shigjetë e me fjongo të arta që i mbanin pëllumbat në sqep.

Të gjitha shenjat tregonin se Amaranta po ecte drejt një lumturie pa shqetësime e tallaze. Vetëm se ajo, krejt ndryshe nga Rebeka, nuk po rrëfente kurrfarë padurimi. Po me atë durim, me të cilin i qëndiste me ngjyra të larmishme sofrabezet, i punonte me grep dantellat dhe sajonte me punim kryqi pallonj dhe lloj - lloj shpendësh, priste dhe çastin kur Pietro Krespi të mos mundte më ta përballonte dufin e zemrës. Dhe kur çasti erdhi së bashku me shirat e tetorit, Pietro Krespi ia hoqi gjergjefin nga prehri dhe ia mori dorën mes duarve të tij.

- Tani nuk po më pritet dot më! - i tha. - Muajin tjetër do të martohemi!

Amaranta nuk është se u drodh nga ajo prekje e duarve të tij të ftohta. E tërhoqi dorën nga të tijat si ndonjë kafshëz që merr arratinë dhe iu rikthye sërishmi punëdores.

- Lëri marrëzitë, Krespi, - i tha dhe fytyra iu shtrembërua nga një buzagaz i kithët. - Unë as e vdekur nuk do të martohesha me ty.

Pietro Krespi e humbi toruan. Nisi të qante me ngashërim dhe sa s'i theu gishtërinjtë e dorës nga dëshpërimi.

- Mos e humb kot kohën. Në qoftë se vërtetë më do, bën mirë mos të shkelësh më kurrë në këtë shtëpi! - Kjo ishte e gjitha ç'i tha Amaranta, për të mos iu kthyer më këtij muhabeti.

E la pas dore punën, e ngryste ditën në zyrën e vogël në anën e pasme të dyqanit, duke shkruar letra dashurie, që ia dërgonte Amarantës, duke i futur në zarfa o petale lulesh, o flutura të thara; por ajo ia kthente ato letra pa i hapur fare. Më pas ai mbyllej me orë të tëra dhe i binte kitarës. Një natë prej netësh ia mori dhe këngës. E gjithë Makondoja u zgjua si e magjepsur, a thua të ndodhej në qiellin e shtatë: dëgjonin të përgjëruar tingujt e kitarës, që nuk dukeshin se ishin të kësaj bote; dëgjonin zërin e prushtë të një mashkulli, që kurrë ndonjëherë s'e kishin dëgjuar më parë. Në të gjitha shtëpitë e fshatit Pietro Krespi pa drita të ndezura, po nuk pa të ndizej ndonjë dritë në dritaret e Amarantës. Më dy nëntor, të Dielën e të Vdekurve, vëllai i tij hapi dyqanin dhe i gjeti të gjithë shandanët ndezur, të gjitha kutitë muzikore të kurdisura, të gjitha orët të ndaluara në një pasmesnate dhe, në mes të atij ndriçimi dhe kumbimi tingujsh të ngatërruar, e pa Pietro Krespin të tryeza e punës me damarë të prerë dhe me të dyja duart të kredhura në një legen të mbushur me alkool.

Varrimi që madhështor. Amaranta nuk doli nga dhoma e gjumit. Në shtrat siç ishte dëgjoi vajin e Ursulës, hapat dhe pëshpërimat e njerëzve që vërshuan shtëpinë, dëgjoi dhe vajin e vajtocave. Pastaj nuk dëgjoi më asgjë, ngaqë pllakosi një heshtje e thellë dhe u ndie kundërmimi i luleve të shkelura. Edhe për mjaft kohë, sapo binte mugëtira, Amarantës i bëhej sikur ndiente livandon e Pietro Krespit, por gjente në vete forcë sa të mos përhumbej në atë kujtim të mynxyrshëm. Ursula asaj i hoqi vizë. Ajo as që i ngriti sytë dhe nuk shprehu kurrfarë keqardhje atë ditë, kur Amaranta hyri në kuzhinë dhe vuri dorën në prushin e vatrës dhe e mbajti sa i dhëmbi aq fort, saqë nuk ndjeu më kurrfarë dhimbje, por vetëm erën e mishit të saj të përzhitur. Ishte një kurë e tmerrshme për t'u shëruar nga brejtjet e